

onder het viaduct. De zeeman Van Toor, die het handeltje drijft en daarvoor de zee goedendag had moeten zeggen, neemt noode afscheid van zijn vriend Erasmus. Nu is het "zijn" beurt geworden om dat, wat men lief heeft, te hekelen. Erasmus moet niet denken, dat hij er alleen het monopolie van had. Nu wordt hij er zelf tusschen genomen, in een wonder-fraai gedicht op zijn kieskeurigheid, dat de ex-zeeman-haringhandelaar aan zijn kar heeft hangen "tot leering en vermaak van het publiek". Jammer, dat we het met deze (bloemrijke) weergave van dit wonder-fraai gedicht moeten doen! Zou Van Toor geweten hebben dat Erasmus inderdaad iets tegen vis had? Dat was den directeur van Markten en Beurzen, denk ik, zelfs onbekend – anders had hij Erasmus wel gevrijwaard voor het verwijt dat hij 'chicaneerde' zonder dat hij 'motiveerde'. Opvallend is dat 'dat, wat men lief heeft, hekelen' – waaruit blijkt dat Van Toor Erasmus de satiricus beter kende dan menig geleerde die slechts anti-clericalisme zag! Begrip voor Erasmus dus óók op de Groote Markt.

Tot hier deze bijdrage over de Rotterdamse Erasmiaanse folklore. Dat Erasmus op de Laurensplaats in een hem meer waardige omgeving staat, zal vandaag niemand betwisten. Toch bekruipt me de gedachte, lange Jan gezien en Van Toor gehoord, dat Erasmus daar wel eens even last heeft van heimwee naar de Markt!

EEN 'TROMPE L'OEIL' MET EEN GRAVURE VAN ERASMUS
IN HET HISTORISCH MUSEUM

De voorstelling van Erasmus, zie hierbij afbeelding 57, heeft op zichzelf niets bijzonders. We zien hier de humanist afgebeeld naar de Erasmus van ca. 1531 van Holbein in het Metropolitan Museum te New-York (zie E. Major, *Illustrium Virorum Reliquiae*, I Erasmus von Rotterdam, Basel z.j., afb. 11), die vele malen op gravures is nagevolgd. Bijzonder is meer de 'zetting': de gravure met het Erasmusportret wordt hier afgebeeld op een zgn. 'trompe l'oeil. Geschilderd is een bedriegelijk echt lijkende grenenhouten plank met kwasten midden onder en boven. Daarop is in zwart, al even echt lijkend, geschilderd een iets 'gescheurde' gravure, die met vier 'lakstempels' op die 'plank' is bevestigd.

De tekst op de gravure onder het portret van Erasmus luidt: